

**TÖÖSTUS-, KOMMERTS- NING GARAAŽIUKSED JA
-VÄRAVAD**

Paigaldamine ja kasutamine

**Industrial, commercial and garage doors and gates
Installation and use**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard:

- on Euroopa standardi EN 12635:2002+A1:2008 “Industrial, commercial and garage doors and gates – Installation and use” ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest,
- omab sama staatust, mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon,
- on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 18. novembri 2009. a käskkirjaga nr 210,
- jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2009. aasta detsembrikuu numbris.

Käesoleva standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 15 “Avatäited”.

Standardi tõlke koostamisettepaneku esitas EVS/TK 15, standardi tõlkimist korraldas Eesti Standardikeskus ning rahastas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on 26.11.2008.	Date of Availability of the European Standard EN 12635:2002+A1:2008 is 26.11.2008.
---	--

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN 12635:2002+A1:2008. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega.	This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 12635:2002+A1:2008. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.
---	---

ICS 91.060.50 Uksed ja aknad

Võtmesõnad: garaažiuks, garaaživärv, kommertsuks, tööstusuks, uks

Hinnagrupp H

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:

Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post: info@evs.ee

English Version

Industrial, commercial and garage doors and gates – Installation and use

Portes équipant les locaux industriels et commerciaux et les
garages – Installation et utilisation

Tore – Montage und Betrieb

This European Standard was approved by CEN on 13 July 2002 and includes Amendment 1 approved by CEN on 23 October 2008.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA	4
1.1 Üldist.....	4
1.2 Välistused	5
2 NORMIVIITED	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	6
4 DOKUMENTATSIOON.....	6
5 ERIJUHISED	7
5.1 Paigaldamine	7
5.2 Tähistamine	8
5.3 Üleandmine	8
5.4 Talitus ja kasutamine	8
5.5 Hooldus ja remont	9
5.6 Demonteerimine	9
5.7 Muutmine või täiustamine	9
Lisa A (normlisa) Oluliste ohtude nimekiri	10
Lisa B (normlisa) Hooldusraamat	11
Lisa C (teatmelisa) Modifitseerimiste/ümberseadistuste register	12
Lisa D (teatmelisa) Professionaalsetele paigaldajatele määratud teave.....	13
Lisa ZA (teatmelisa) Käesoleva Euroopa standardi seos ELi direktiivi (98/37/EÜ) oluliste nõuetega 	14
Lisa ZB (teatmelisa) Käesoleva Euroopa standardi seos ELi direktiivi 2006/42/EÜ oluliste nõuetega 	15
Kasutatud kirjandus	16

EESSÕNA

Dokumendi (EN 12635:2002+A1:2008) on ette valmistanud CENi tehniline komitee CEN/TC 33 "Uksed, aknad, luugid, ehitussulused ja fassaadid", mille sekretariaati haldab AFNOR.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2009. a maiks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2009. a detsembriks.

Käesolev dokument sisaldab muudatust A1, mille CEN kinnitas 23. oktoobril 2008.

Käesolev dokument asendab standardi EN 12635:2002.

Täiendatud või muudetud tekstiosa algus ja lõpp on tähistatud viitadega **A1** **A1**.

A1 Standard on ette valmistatud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni poolt Euroopa Standardimiskomiteele (CEN) antud mandaadi alusel ning see toetab ELi direktiivi(de) olulisi nõudeid.

Seosed ELi direktiivi(de)ga on esitatud teatmelisades ZA ja ZB, mis on käesoleva dokumendi lahutamatud osad. **A1**

Käesolev standard on osa tööstus-, kommerts- ning garaažiuksi ja -väravaid käsitlevate Euroopa standardite sarjast.

Lisad A ja B on normlisad. Lisad C ja D on teatmelisad.

A1 Lisa ZA on rakendatav kuni 28. detsembrini 2009 ja lisa ZB on rakendatav alates 29. detsembrist 2009. **A1**

CEN/CENELECi sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Käesolev tootestandard on koostatud eesmärgiga rahuldada tootjate, kasutajate ja järelevalveasutuste vajadusi. Selle esmane otstarve on pakkuda teavet sõidukite ja jalakäijate liikluseks kasutatavate tööstus-, kommerts- ja garaažiuste ning -väravate paigaldamise ja kasutamise (sealhulgas hooldamise) kohta.

Käesolev standard on C-tüüpi standard EN 1070 järgi.

Paigaldise ohutu ja kasutusotstarbe kohase talitluse saab tagada üksnes õige ja juhisteile vastav paigaldamine ning hooldus, mille sooritab kompetentne organisatsioon või isik.

Standardi eesmärgi selgitamiseks kaaluti standardi koostamisel järgmisi turusituatsioone:

- a) kui paigaldaja on ukse tootja (kasutades omaenda personali) või see toimub tema vastutusel (professionaalse alltöövõtja kaudu), loetakse toode tavaliselt turule tooduks pärast paigaldamist. Käesoleva standardi nõuded võivad siis osutuda kasulikuks sise- või lepinguliste dokumentide koostamisel;
- b) kui tervikkomplektidena turule toodud uste paigaldaja on kasutaja või tema poolt määratud paigaldaja, siis võib käesolevat standardit kasutada koos komplektiga tarnitavate käsiraamatute koostamisel;
- c) kui on tegemist erinevatest allikatest pärinevatest komponentidest koosnevate masinkasutusega uste paigaldamisega, siis on paigaldaja seadmestiku tootja ja tavaliselt loetakse seda turule toomiseks pärast paigaldamist. Erinevatest allikatest pärinevad andmed tuleb kokku koguda:
 - komponentide ühilduvuse tagamise ja nende paigaldamise jaoks;
 - ning eesmärgiga varustada lõppkasutajat teabega ohutu kasutamise ja hooldamise kohta.

Käesolevat standardit võib kasutada kasutus- ja hooldusalase teabematerjali kavandamisel. Lisaks saab käesolevat standardit kasutada selleks, et kavandada teabematerjali, mis antakse kaasa komponentidega, mida vajatakse olemasolevate uste täiustamiseks (näiteks käsikasutusega ukse üleviimiseks masinkasutusele).

Eesmärgiga selgitada käesoleva standardi eesmärki ja vältida kahtlusi selle lugemisel, eeldati selle koostamisel, et tootja ja professionaalne paigaldaja on kokku leppinud keele osas.

1 KÄSITLUSALA

1.1 Üldist

Käesolev Euroopa standard määrab kindlaks andmed, mis tuleb esitada ukse ja komponentide tootja poolt, et tagada selliste uste, väravate ja tõkete ohutu paigaldamine, talitus ja kasutamine (sealhulgas hooldus ja remont), mis on määratud paigaldamiseks inimtegevusega seotud kohtadesse ja mille peamine kasutusotstarve on tagada tööstus-, äri- või eluhoonetes kaupade ja nende vedajate, samuti sõidukite ning neid juhtivate või nendes olevate inimeste ohutu ligipääs.

Käesolev Euroopa standard käsitleb ka niisuguseid kommertsuksi nagu jaemüügiruumides kasutatavad rullluugid ja rullvõred, mis on peamiselt määratud inimeste, mitte sõidukite või kaupade ligipääsu tagamiseks.

Käesolev Euroopa standard kehtib nii käsi- kui masinkasutusega uste kohta, samuti uste kohta, mis on mõeldud paigaldamiseks "mitteprofessionaalset paigaldaja" poolt, ning on rakendatav ka täiustuskomponentide paigaldamisel ja kasutamisel.

Käesolev Euroopa standard kehtib üksnes nende uste ja komponentide puhul, mis on toodetud pärast selle avaldamist.

1.2 Välistused

Käesolev standard ei kehti uste kohta, mille kasutusotstarve erineb jaotises 1.1 kirjeldatust, näiteks:

- lüüsiväravad ja dokiväravad;
- liftiuksed;
- sõidukiuksed;
- peamiselt loomade kinnipidamiseks määratud uksed;
- teatrite tekstiileesriided;
- raudteetõkked;
- üksnes sõidukite poolt kasutatavad tõkked.

Käesolev standard ei kehti muu seadmestiku kohta peale masinkasutusega uste.

Käesolev standard ei hõlma talitlust keskkondades, kus elektromagnetilised häiringud on väljaspool standardis EN 61000-6-2 ette antud vahemikku, samuti ei hõlma standard olmelisi garaažiuksi, mis on määratletud standardis EN 55014-2.

Käesolev standard ei hõlma:

- tooteid, mis on määratud kasutamiseks potentsiaalselt plahvatusohtlikus keskkonnas või soomustatud uste puhul;
- programmeeritavaid seadmeid (vt IEC 61508 sari);
- komponendi löögitugevust (näiteks IK-kood).

Need välistused põhinevad käesoleva standardi avaldamise ajal kasutusel olnud tehnoloogial.

Kui uks on osa hoone kandekonstruktsioonist, siis kandefunktsiooni käesolevas standardis ei käsitleta.

2 NORMIVIITED

Käesolev standard sisaldab dateeritud ja dateerimata viidete kaudu muude väljaannete sätteid. Need normiviited on osundatud teksti sobivates kohtades ning väljaanded on loetletud allpool. Dateeritud viidete hilisemad muudatused ja uued väljaanded rakenduvad selles standardis ainult muudatuste ja uusväljaande kaudu. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 292-2:1991 Safety of machinery - Basic concepts, general principles for design - Part 2: Technical principles and specifications¹

EN 1050 Safety of machinery - Principles for risk assessment²

EN 1070 Safety of machinery - Terminology³

EN 12433-1 Industrial, commercial and garage doors and gates - Terminology - Part 1: Types of doors⁴

¹ Eesti standardi märkus. **EVS-EN 292-2:1999** Masinate ohutus. Põhimõisted, konstrueerimise üldpõhimõtted. Osa 2: Tehnilised põhimõtted ja nõuded (eesti keeles)

² Eesti standardi märkus. **EVS-EN 1050:2000** Masinate ohutus. Riski hindamise põhimõtted (eesti keeles)

³ Eesti standardi märkus. **EVS-EN 1070:2000** Masinate ohutus. Terminoloogia (eesti keeles)

EN 12433-2 Industrial, commercial and garage doors and gates - Terminology - Part 2: Parts of doors⁵

EN 12453 Industrial, commercial and garage doors and gates - Safety in use of power operated doors - Requirements

EN 12604 Industrial, commercial and garage doors and gates - Mechanical aspects - Requirements⁶

prEN 13241-1:2002 Industrial, commercial and garage doors and gates - Product standard - Part 1: Products without fire resistance or smoke control characteristics⁷

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesoleva standardi puhul kehtivad standardites EN 1070, EN 12433-1 ja EN 12433-2 toodud terminid ja määratlused.

Käesolevas standardis hõlmab mõiste "uks" kõiki uste, väravate ja tõkete tüüpe ning variante vastavalt käsituslale ja nagu on üldiselt määratletud standardis EN 12433-1.

3.1 professionaalne paigaldaja (*professional installer*)

kompetentne isik või organisatsioon, kes pakub kolmandatele osapooltele uksepaigaldusteenuseid, sealhulgas täiustamist

3.2 kompetentne isik (*competent person*)

sobiva väljaõppega isik, kellel on olemas teadmised ja praktilisest kogemusest tingitud kvalifikatsioon ning vajalikud juhised, mis võimaldavad vajaliku paigaldustöö õiget ja ohutut tegemist

3.3 hooldusraamat (*log book*)

raamat, mis sisaldab konkreetse uksega seotud üldandmeid ning kus on piisavalt ruumi, et säilitada dokumentatsiooni ülevaate, katsete, hooldustööde ja igasuguste ukse juures tehtud remonditööde või modifitseerimiste kohta

3.4 täiustuskomponent (*upgrading component*)

komponent (näiteks ajam, juhtseade või -seadmed, ohutusseade või -seadmed), mis lisatakse olemasolevale uksele masinkasutuse sisseviimiseks või täiustamiseks

3.5 omanik (*owner*)

füüsiline või juriidiline isik, kellel on volitused ukse likvideerimiseks ja kes vastutab selle talitluse ja kasutamise eest

4 DOKUMENTATSIOON

Dokumentatsioon peab vastama standardile EN 292-2:1991, 5.5 ja sisaldama standardis EN 292-2:1991 (lisa A, 1.7.4) määratletud teavet. Lisaks kehtivad käesoleva standardi nõuded.

Kogu ukse, selle paigaldamise, hooldusnõuete ja võimalike lisatud skeemidega seonduv dokumentatsioon peab olema selge ja kirjutatud toote paigaldusriigi jaoks vastuvõetavas keeles.

⁴ Eesti standardi märkus. **EVS-EN 12433-1:2003** Tööstus-, kommerts- ning garaažiuksed ja -väravad. Terminoloogia. Osa 1: Uksetüübid (eesti keeles)

⁵ Eesti standardi märkus. **EVS-EN 12433-2:2003** Tööstus-, kommerts- ning garaažiuksed ja -väravad. Terminoloogia. Osa 2: Ukseosad (eesti keeles)

⁶ Eesti standardi märkus. **EVS-EN 12604:2003** Tööstus-, kommerts- ning garaažiuksed ja -väravad. Mehaanilised aspektid. Nõuded (eesti keeles)

⁷ Eesti standardi märkus. **EVS-EN 13241-1** Tööstus-, kommerts- ning garaažiuksed ja -väravad. Tootestandard. Tooted, millele ei esitata tulepüsivus- või suitsutõkestusnõudeid (eesti keeles)